

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 44/2015

**Ákvörðun um sektir vegna vanrækslu N1 hf.
að fara að fyrirmælum Neytendastofu um verðmerkingar**

I.

Málsmeðferð

1.

Hinn 7. júlí 2015 kom starfsmaður Neytendastofu í verslun N1 á Hvolsvelli, í þeim tilgangi að skoða ástand verðmerkinga. Verðmerkingar voru skoðaðar með tilliti til ákvæða 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, sem kveða á um það að fyrirtækjum sem selja vöru eða þjónustu beri að verðmerkja vöru sína og þjónustu og sýna það á áberandi hátt á sölustaðnum, sem og ákvæða reglna nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum. Samkvæmt reglunum skal verðmerking vera skýr, aðgengileg og greinileg svo augljóst sé til hvaða vöru hún vísar. Auk þess var skoðað sérstaklega hvort merkingar á eldsneyti væru í samræmi við reglur nr. 385/2007, um verðmerkingar á bifreiðaeldsneyti, þar sem kveðið er á um að skylt sé að verðmerkja eldsneyti við eldsneytisdælur svo auðvelt sé fyrir neytendur að sjá verðið áður en byrjað er að dæla eldsneyti. Þá skulu seljendur sem selja meira en eina milljón lítra af eldsneyti á hverju ári hafa verðskilti við sölustaðinn sem sjáanlegt er þegar bifreið nálgast sölustaðinn.

Skoðunin fer þannig fram að starfsmaður Neytendastofu kannar almennt ástand verðmerkinga, þ.e. hvort söluvörur séu verðmerktar. Þá eru valdar af handahófi tíu vörur sem skoðaðar eru sérstaklega og athugað hvort þær séu verðmerktar og hvort hilluverðmerking sé í samræmi við verð á kassa.

Niðurstöður skoðunarinnar voru þær að í verslun N1 á Hvolsvelli voru merkingar á bifreiðaeldsneyti í samræmi við reglur nr. 387/2007 en gerðar voru athugasemdir við að á nokkrum vörum var hilluverðmerking önnur en verð við kassa. Þá voru gerðar athugasemdir við óverðmerkt sælgæti í hillum og að ástand verðmerkinga í kæli væri ábótavant.

Starfsmaður verslunarinnar kvittaði fyrir komu starfsmanns Neytendastofu og þeim athugasemdum sem gerðar voru. Í lok skoðunar skildi starfsmaður Neytendastofu eftir bréf í versluninni þess efnis að skoðunin hefði farið fram og að Neytendastofa kæmi til með að senda fyrirtækinu bréf þar sem gerð yrði nánari grein fyrir ástandi verðmerkinga. Í bréfinu

var jafnframt gerð grein fyrir þeim helstu ákvæðum laga og reglna sem um verðmerkingar gilda.

Með bréfi Neytendastofu til N1, dags. 9. júlí 2015, greindi stofnunin fyrirtækinu frá niðurstöðum skoðunarinnar og gerði grein fyrir þeim lögum og reglum sem í gildi eru um verðmerkingar. Þá var þeim eindregnu fyrirmælum beint til fyrirtækisins að koma verðmerkingum í viðunandi horf.

2.

Hinn 31. ágúst 2015 var framkvæmd önnur skoðun hjá verslun N1 á Hvolsvelli, sem fram fór með sama hætti og fyrri skoðun. Niðurstöður skoðunarinnar voru þær að að enn voru gerðar athugasemdir við ástand verðmerkinga í versluninni. Gerðar voru athugasemdir við fjórar óverðmerktar vörur af þeim tíu vörum sem valdar eru af handahófi og skoðaðar sérstaklega auk þess sem gerð var almenn athugasemd um að kiljubækur væru óverðmerktar og að þó nokkuð væri um óverðmerktar vörur í versluninni.

Með bréfi Neytendastofu til N1, dags. 7. september 2015, greindi stofnunin fyrirtækinu frá niðurstöðum skoðunarinnar í verslun fyrirtækisins á Hvolsvelli. Var fyrirtækinu gefinn kostur á að koma að skýringum og athugasemdum í málinu áður en tekin yrði ákvörðun á grundvelli IX. kafla laga nr. 57/2005.

Engar athugasemdir bárust Neytendastofu.

II.

Niðurstaða

Í máli þessu hefur N1hf. ekki sinnt fyrirmælum Neytendastofu um að koma verðmerkingum í verslun félagsins á Hvolsvelli í viðunandi horf innan tilskilins frests.

Ákvæði 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, er svohljóðandi:

„Fyrirtæki, sem selur vörur eða þjónustu til neytenda, skal merkja vöru sína og þjónustu með verði eða sýna það á svo áberandi hátt á sölustaðnum að auðvelt sé fyrir neytendur að sjá það. Neytendastofa getur sett nánari ákvæði um verðmerkingar með opinberri tilkynningu.“

Samkvæmt ákvæðinu ber söluaðilum ávallt að gefa upp verð á vörum og þjónustu. Á grundvelli heimildar ákvæðisins, sem og ákvæðis 18. gr. sömu laga, sem snýr að heimild Neytendastofu til að gefa fyrirtækjum sérstök fyrirmæli um að gera ráðstafanir til að auðvelda

viðskiptavinum að meta verð og gæði, hefur Neytendastofa sett reglur nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum.

Um verðmerkingar á vörum segir í 3. gr. verðmerkingareglanna:

„Fyrirtæki skal skýrt og greinilega merkja vöru sína með réttu söluverði og einingarverði í íslenskum krónum.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er þó heimilt að veita sömu upplýsingar nálægt vöru enda sé augljóst til hvaða vöru verðmerkingin vísar og tryggt sé að neytendur fái án vandkvæða aðgang að upplýsingum um sölu- og einingarverð sem skylt er að veita samkvæmt reglum þessum, sbr. 4. gr.

Skylda til að verðmerkja með sölu- og einingarverði gildir einnig hvar sem vörur eru til sýnis svo sem í búðargluggum, sýningarkössum, á vefsíðum eða annars staðar. Sé söluverðs getið í auglýsingum þarf einnig að tiltaka einingarverð.“

Samkvæmt framangreindum ákvæðum ber N1 að verðmerkja allar söluvörur sínar með endanlegu verði og skulu þær vera réttar.

Í máli þessu voru niðurstöður síðari skoðunar í verslun N1, þær að ástandi verðmerkinga var enn ábótavant eins og að ofan greinir. Slíkt telur Neytendastofa óviðunandi og brjóta gegn framangreindum ákvæðum laga nr. 57/2005 og verðmerkingareglna. Eftir fyrri skoðun Neytendastofu var þeim fyrirmælum beint til N1 að koma verðmerkingum í verslun félagsins á Hvolsvelli í viðunandi horf. Það var ekki gert og því telur Neytendastofa nauðsynlegt að beita þeim úrræðum sem lög nr. 57/2005 heimila.

Ákvæði 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005 segir:

„Neytendastofa getur lagt stjórnvaldssektir á fyrirtæki sem brjóta gegn:

[...]

b. stjórnvaldsreglum og ákvörðun Neytendastofu gegn viðskiptaháttum sem brjóta í bága við ákvæði II.-VIII. kafla [...]

c. reglum og fyrirmælum Neytendastofu um ráðstafanir til að auðvelda viðskiptavinum að meta verð og gæði, sbr. 18. gr.“

Með vísan til framangreinds og að teknu tilliti til umfangs brotsins og meðalhófs- og jafnræðisreglu stjórnarsýslulaga, sem og með hliðsjón af sektarákvörðunum í sambærilegum málum, telur Neytendastofa rétt að leggja á N1 hf., stjórnvaldssekt að fjárhæð 75.000 kr. (sjötíuogfimmþúsundkrónur). Sektina skal greiða í ríkissjóð eigi síðar en þremur mánuðum frá dagsetningu ákvörðunar þessarar.

III. Ákvörðunarorð:

„N1 hf., Dalvegi 10-14, 201 Kópavogi, rekstraraðili verslunar N1 á Hvolsvelli, hefur brotið gegn ákvæði 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit viðskiptaháttum og markaðssetningu, sem og ákvæði 3. gr. reglna nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum, með óviðunandi verðmerkingum í verslun N1 á Hvolsvelli. Þá hefur fyrirtækið ekki farið að fyrirmælum Neytendastofu þess efnis að koma verðmerkingum sínum í viðunandi horf innan tilskilins frests.

Með heimild í b. og c. lið 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, leggur Neytendastofa stjórnvaldssekt á N1 hf. að fjárhæð kr. 75.000 (sjötíuogfimmþúsundkrónur). Sektina skal greiða í ríkissjóð eigi síðar en þremur mánuðum frá dagsetningu ákvörðunar þessarar.“

Neytendastofa, 26. október 2015

Tryggvi Axelsson
Forstjóri

Þórunn Anna Árnadóttir